

Literatūros paroda

„AUKŠTAIJA –
DIDŽIAUSIAS LIETUVOS
ETNOGRAFINIS REGIONAS“

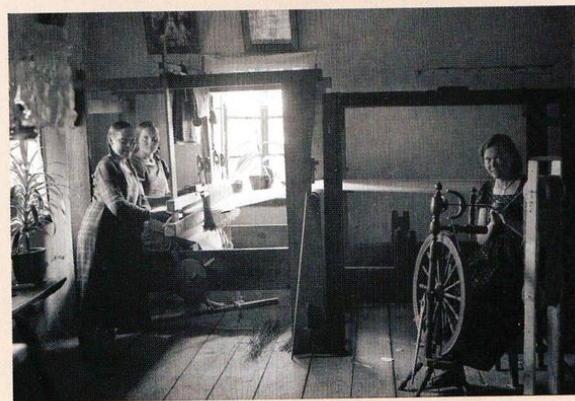
Aukštaitijai - 700 metų

2023 metais sukanka 700 metų nuo pirmojo reikšmingo Aukštaitijos vardo pagarsinimo tarptautinėje arenoje.

1323 metais Lietuvos valdovas Gediminas ir Didžiojo kunigaikščio taryba spalio 3 d. sudarytoje taikos ir prekybos sutartyje su Livonijos ordinu užrašė: „Štai tos žemės, kuriose mes nustatėme taiką: iš mūsų pusės – Aukštaičių ir Žemaičių žemė (lant to Eusteythen unde Sameyten), Pskovas ir visi Rusinai, kurie yra mūsų valdžioje...“.

Moters kostiumas,
Vidurio Aukštaitija,
XIX a. vidurys

Aukštaičių buitis

Šią sutartį patvirtino popiežius, prisakydamas visiems jos laikytis. 1323-aisiais Aukštaičių žemės vardas plačiai nuskambėjo Europoje.

Aukštaitija yra didžiausias Lietuvos etnografinis regionas, kurio raida tiesiogiai susijusi su Lietuvos valstybingumo įtvirtinimu, žodžiai „Aukštaičių žemė“ net kelis šimtmečius buvo vartojami kaip Lietuvos sinonimas.

Lietuvos etnografiniai regionai

Aukštaitijos nacionalinis parkas

Iš šio regiono yra kilęs pirmasis suvienytos Lietuvos valstybės valdovas Mindaugas.

Karaliaus Mindaugo paminklas, pastatytas 750-osioms jo karūnavimo metinėms

Arklio muziejus

Adresas: Niūronių k., Anykščių r. LT-29175

Telefonas: +370 623 70629

El. paštas: arkliomuziejus@gmail.com

Aukštaitija išsiskiria didžiule etnokultūrine įvairove ir unikaliomis per amžius išsaugotomis vertybėmis, tarp kurių ypač pažymėtinos lietuvių polifoninės dainos – sutartinės, įtrauktos į UNESCO Reprezentatyvųji žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.

Sutartinių giedotojų grupė

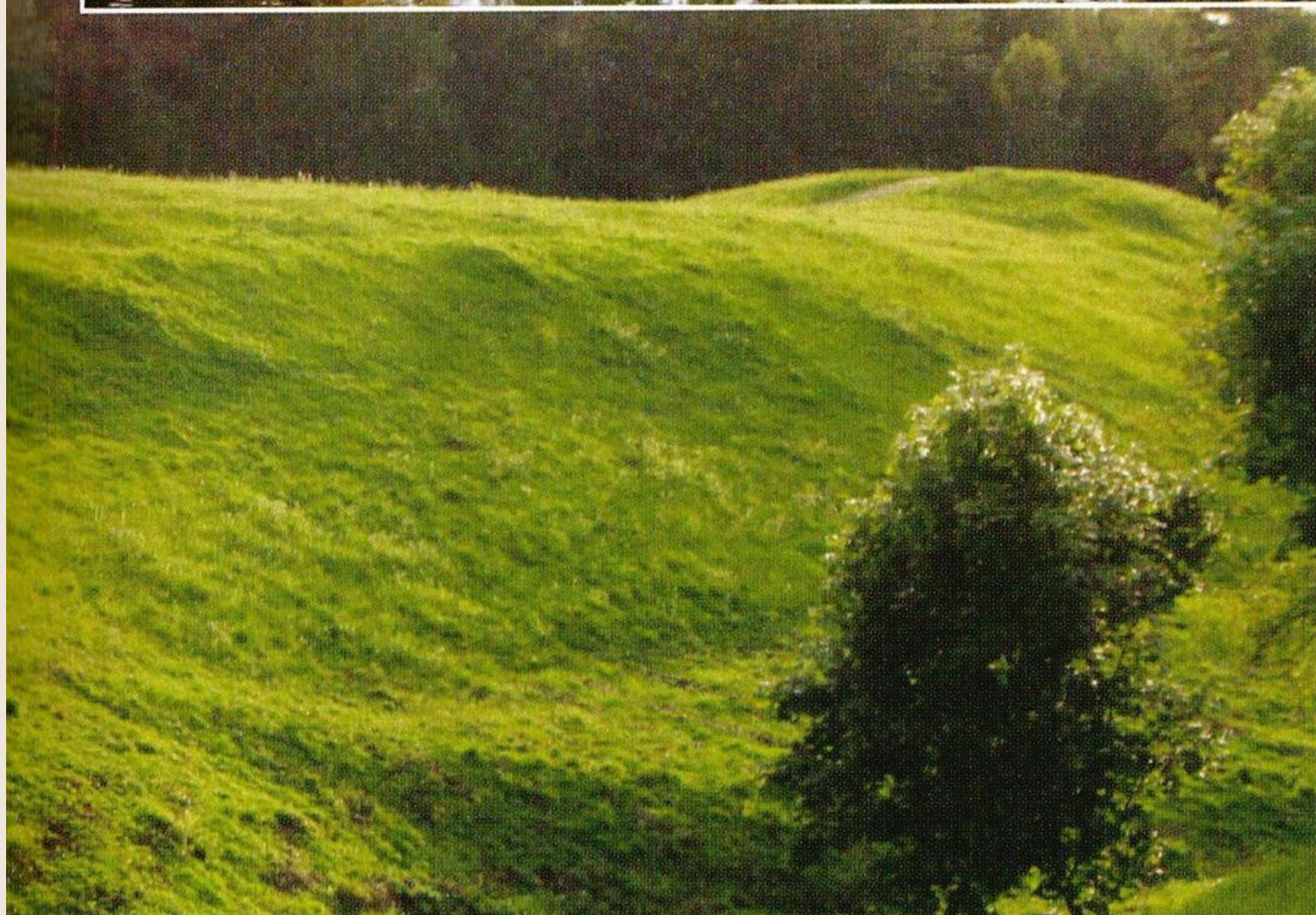

UNESCO Sutartinės

Nuoroda į vaizdo medžiagą:

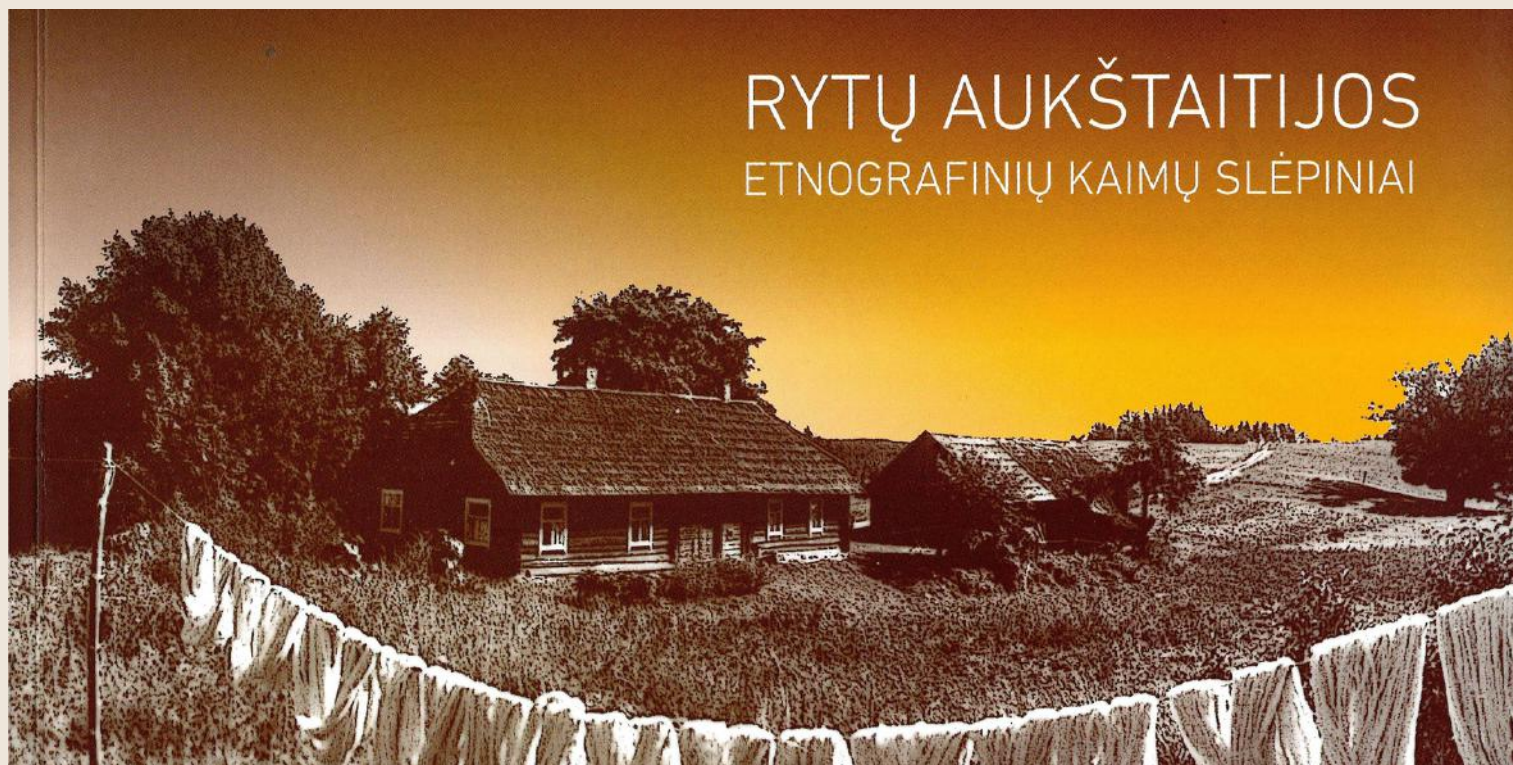
<https://www.youtube.com/watch?v=8Ec99Ff3UgM>

Vaišnoriškės etnografinis kaimas
www.pamatyklietuvoje.lt

Raguvėlės dvaras iš paukščio skrydžio
www.lietuvas.dvarai.lt

RYTŲ AUKŠTAITIJOS ETNOGRAFINIŲ KAIMŲ SLĖPINIAI

„Rytų Aukštaitijos etnografinių kaimų slėpiniai“

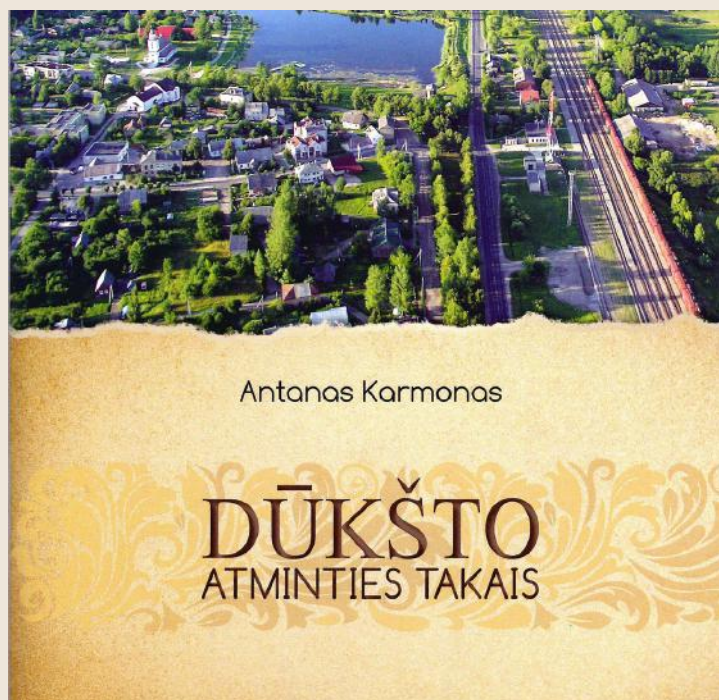
Atsiminimai apie Strazdų, Šuminių, Vaišnoriskės, Varniskės, Šiaudiniškio kaimus

Leidinio sudarytoja – Zita Mackevičienė

Nuoroda į vaizdo medžiagą:

https://www.youtube.com/watch?v=E2IPvx_huHI

Antanas Karmonas

DŪKŠTO
ATMINTIES TAKAIS

„Dūkšto atminties takais“

Aut. Antanas Karmonas

Knyga, kurioje publikuojami pamąstymai apie Dūkštą, kaip Šiaurės Rytų pakraštį, šiame krašte gyvenusius žymius žmones, praeities įvykius lėmusius krašto istorinę raidą.

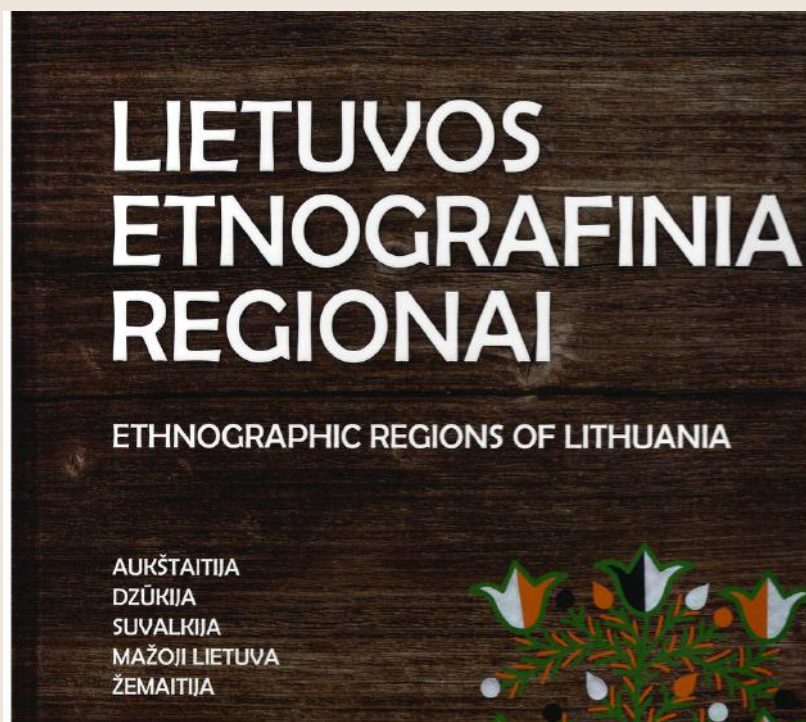
Rytų Aukštaitijos keliuose sutiktieji

„Rytų Aukštaitijos keliuose sutiktieji“

Aut. Dalia Savickaitė

Knygoje akcentuojamas unikalus šio krašto kultūros paveldas, istorinė atmintis, sociokultūriniai reiškiniai.

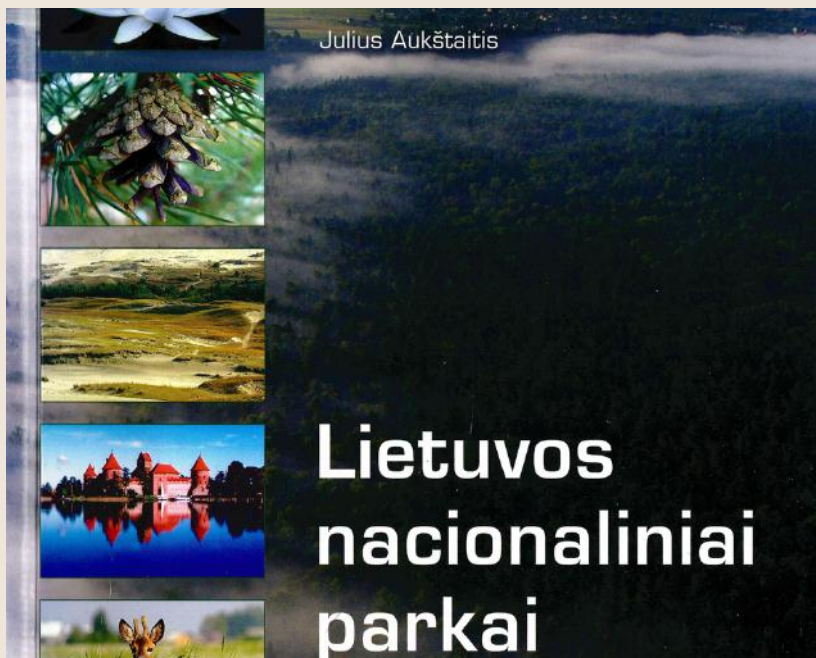
Straipsnių rinkinys apie kūrybingus žmones, jų laiką ir aplinką

„Lietuvos etnografiniai regionai“

Knyga supažindina su penkiais Lietuvos etnografiniai regionais.

Leidinyje savo srities specialistai išsamiai pristato kiekvieno etnografinio regiono istorijos, urbanistikos, architektūros, apželdinimo, amatų, virtuvės, tradicinio kostiumo, patarmių, tautosakos, papročių, muzikos instrumentų ypatybes.

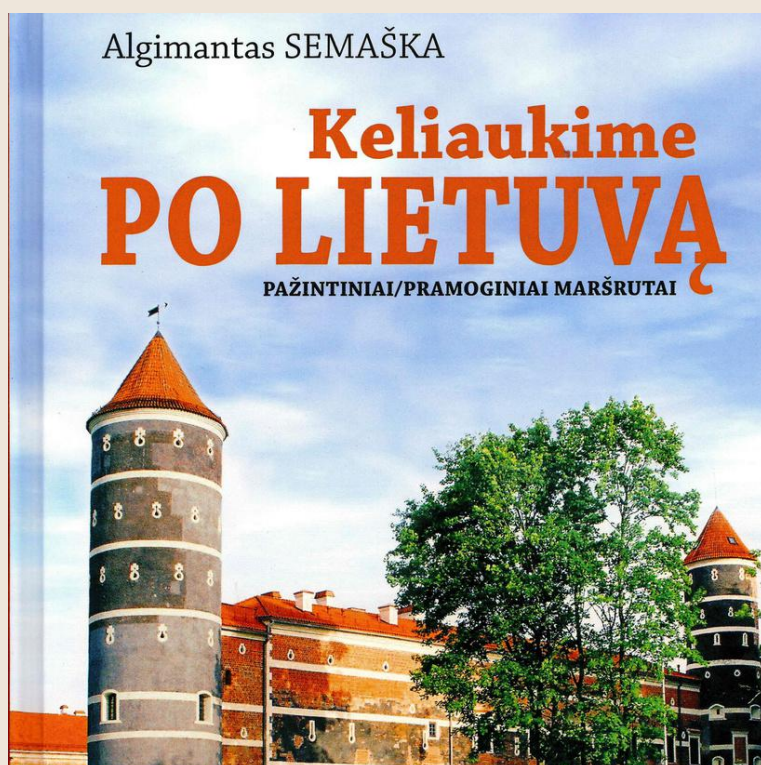

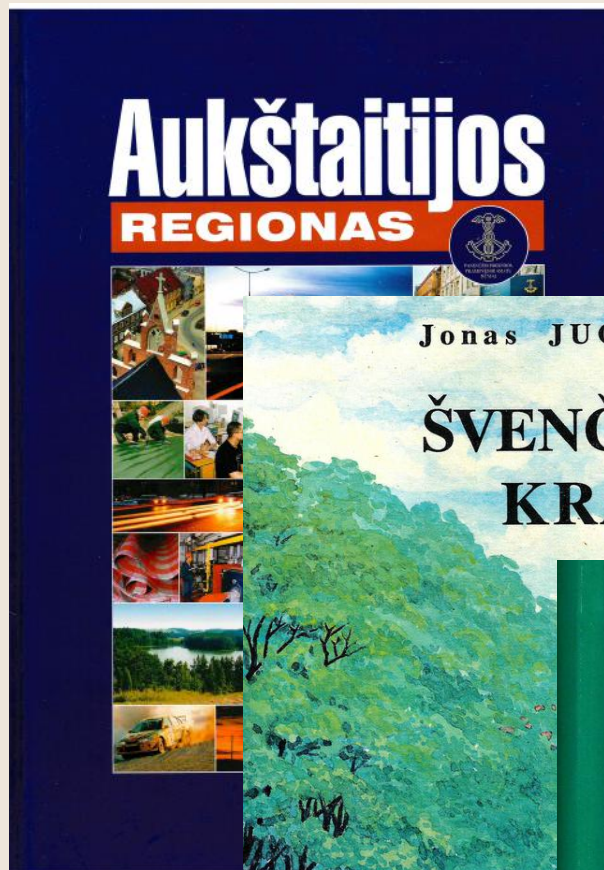
„Lietuvos nacionaliniai parkai“
Aut. Julius Aukštaitis

Šis leidinys skirtas norintiems keliauti po gražiausias tėviškės vietas, bendrauti su gamta, susipažinti ir grožėtis ja įvairiais metų laikais. Atrasti dar nematytų vietų ir reginių, gyvų etnografinių kaimų, vienkiemių, gamtos ir kultūros paminklų, senųjų kulto vietų - alkakalnių, gojų, akmenų, šaltinių, senolių qžuolų, po kuriais buvo kurianama šventoji ugnis, senųjų gynybinių įtvirtinimų, pilkapių, sukilėlių prieš Lietuvos pavergėjus laidojimo vietų. Visa tai galima sutikti ir pamatyti Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos, Kuršių Nerijos nacionaliniuose parkuose bei Trakų istoriniame nacionaliniame parke.

„Keliaukime po Lietuvą“
Aut. Algimantas Semaška

Leidinyje sukoncentruota per ilgus metus autoriaus kaupta informacija apie įdomiausias lankytinas mūsų krašto vietas, kurias šiai knygai padėjo atrinkti didelis būrys ekspertų - paminklotvarkininkai, muziejų darbuotojai, turizmo specialistai.

1. „Aukštaitijos regionas“

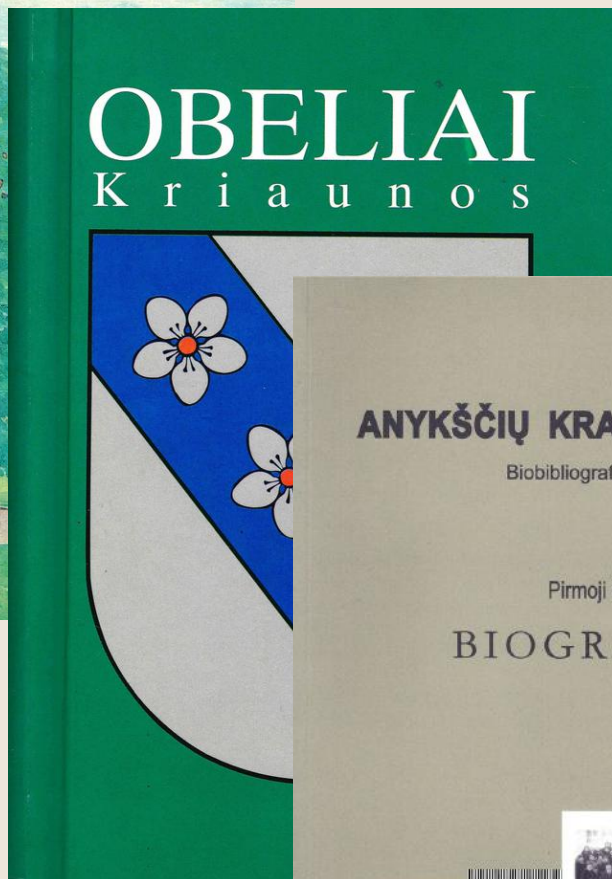
Aut. Jūratė Šamelienė

Rasa Vaičiūnienė

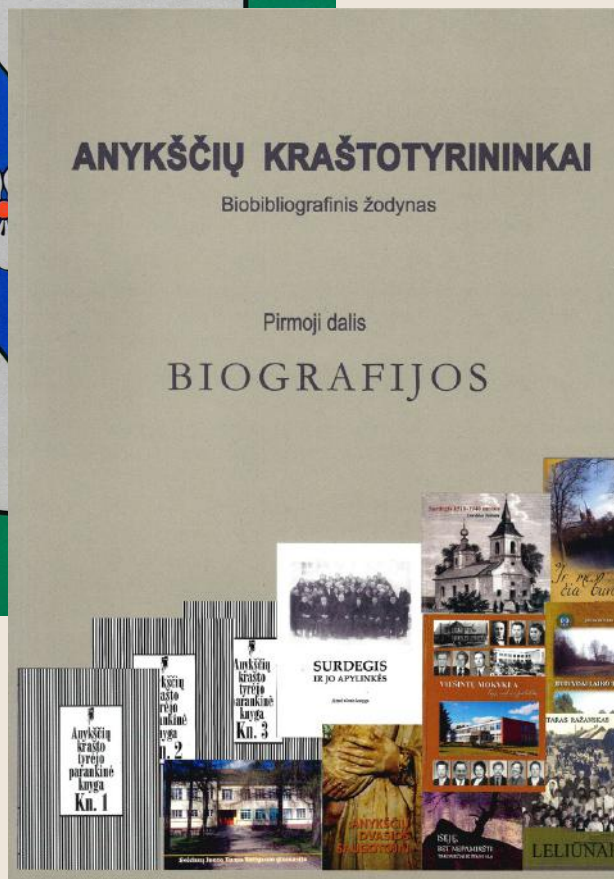
2. „Švenčionių kraštas“

Aut. Jonas Juodagalvis

3. „Obeliai. Kriaunos“

Aut. Violeta Barkauskaitė

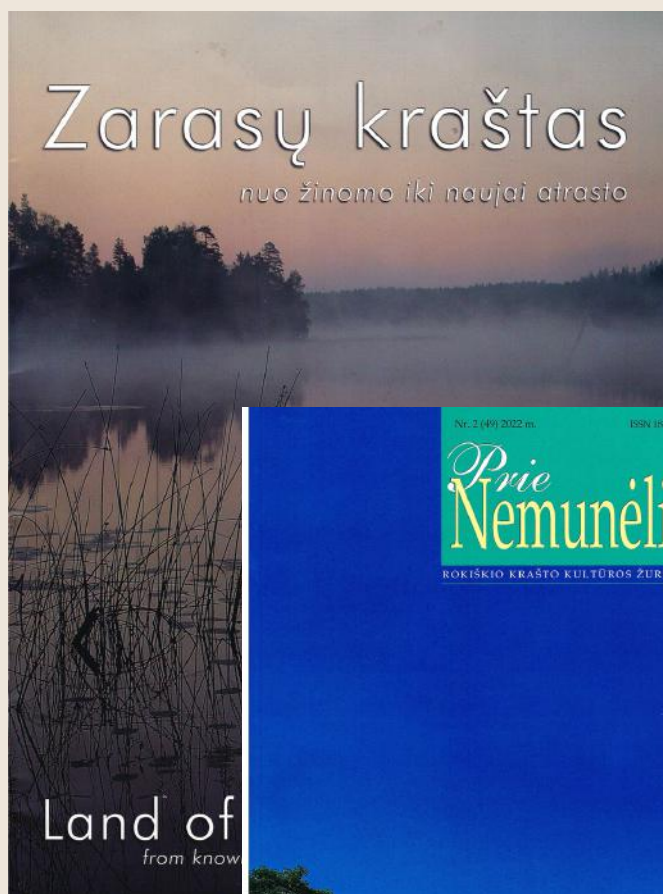
4. „Anykščių kraštotyryninkai“

Aut. Audronė Berezauskienė

Osvaldas Janonis

ŽURNALAI

Žurnalas „Zarasų kraštas“

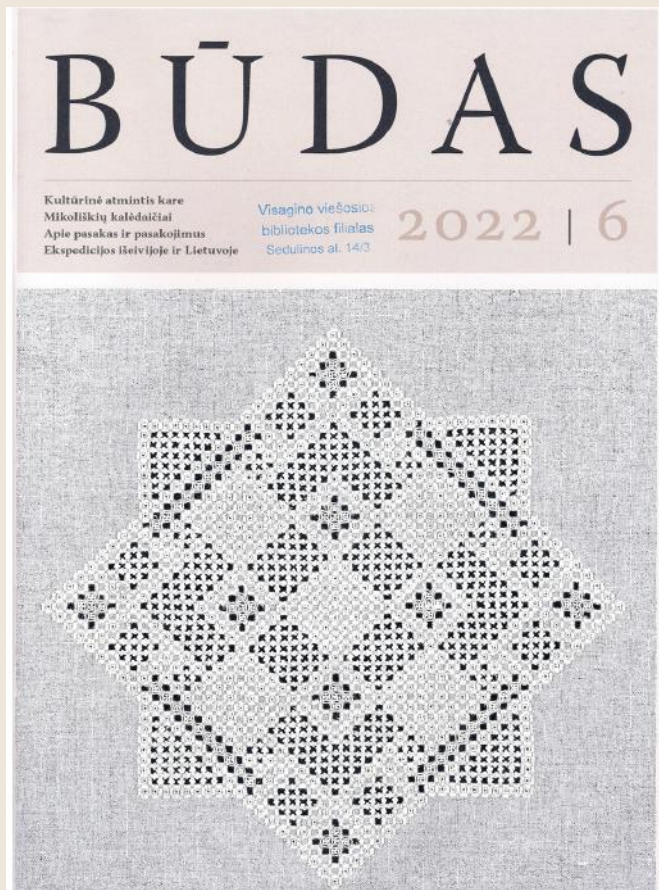

Žurnalas „Prie Nemunėlio“

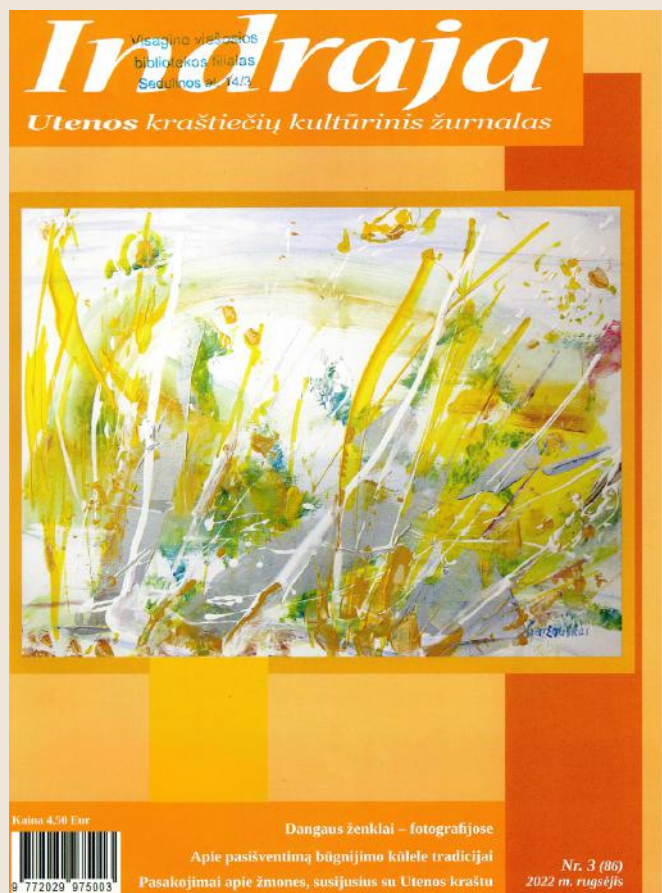
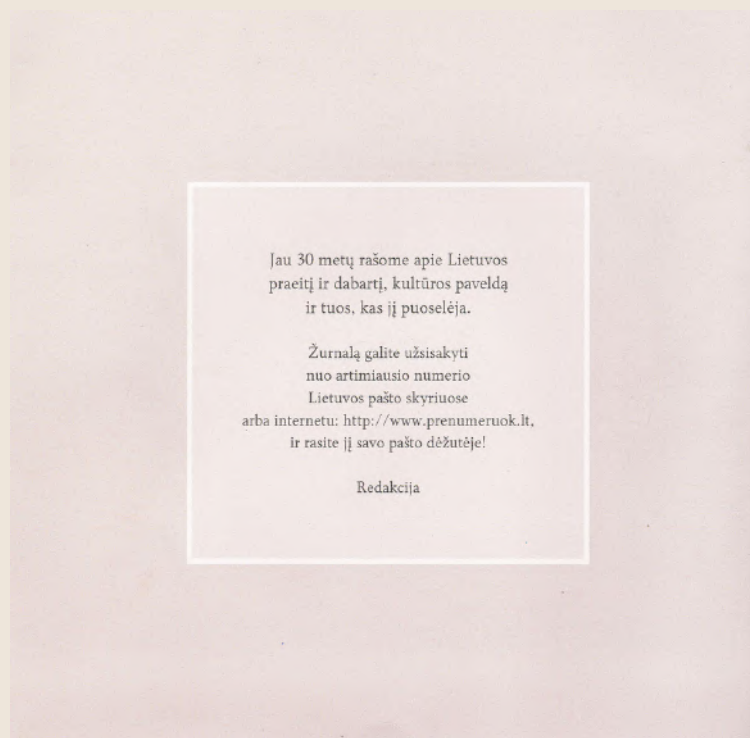

Žurnalas „Sietuvos“

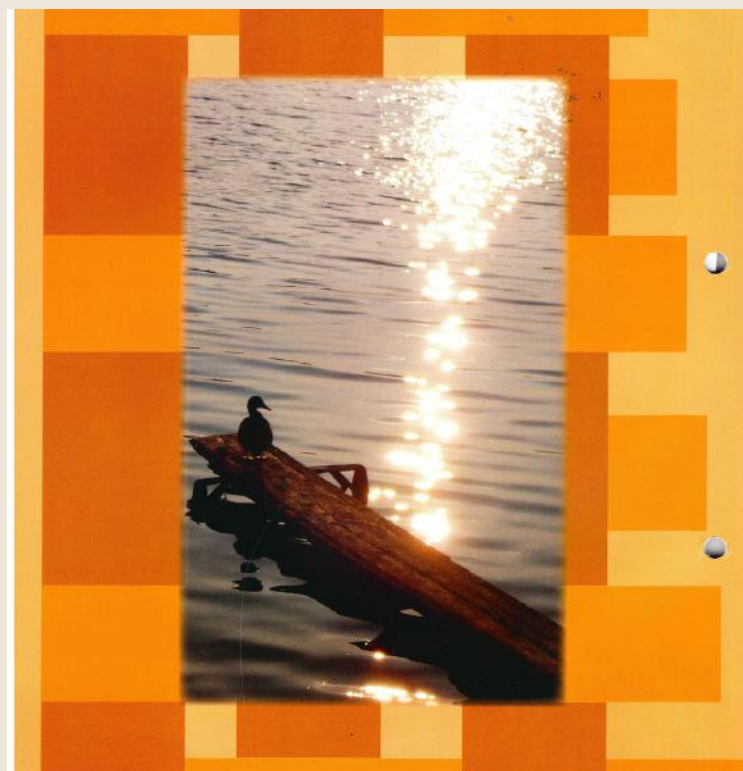

Žurnalas „Būdas“

Žurnalas „Indraja“

PARODOS EKSPOZICIJA

PARODOS EKSPOZICIJA

www.visaginobiblioteka.lt